

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ЧЛЕН НА "EUROPEAN DISABILITY FORUM"

**Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на инвалиди**

година XXV
февруари 2015 год.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

I. По данни на Националния статистически институт минималната работна заплата у нас след деноминацията на лева е нараствала, както следва:

01.07. 1999 г. – 67 лв.; 01.02. 2000 г. – 75 лв.; 01.10. 2000 г. – 79 лв.; 01.04. 2001 г. – 85 лв.; 01.10. 2001 г. – 100 лв.; 01.01. 2003 г. – 110 лв.; 01.01. 2004 г. – 120 лв.; 01.01. 2005 г. – 150 лв.; 01.01. 2006 г. – 160 лв.; 01.01. 2007 г. – 180 лв.; 01.01. 2008 г. – 220 лв.; 01.01. 2009 г. – 240 лв.; 01.09. 2011 г. – 270 лв.; 01.05. 2012 г. – 290 лв.; 01.01. 2013 г. – 310 лв.; 01.01. 2014 г. – 340 лв.; 01.01. 2015 г. – 360 лв.

По предварителни данни българската икономика забавя растежа си през IV-то тримесечие на 2014 г., като за последните 3 месеца на годината брутният вътрешен продукт (БВП) е нарастнал с 0.3 %, а на годишна база с 1.2 %, което в левови изражения прави 22.56 млрд. лв. Завишените очаквания на Европейската комисия за 2014 г. са за ръст на БВП от 1.4%. По оценка на Уникредит Булбанк ръстът на БВП за 2015 г. ще се стабилизира на равнище от 1.5 %.

За IV-то тримесечие на 2014 г. дефлацията в страната (инфлация с отрицателен знак) е 0.4 %, а за периода януари 2014 г. – януари 2015 г. 1.3 %. БНБ предвижда, че в началото на 2015 г. ще има инфлация. През м. декември най-много са поевтинели плодовете с 5.1 %, готовите ястия с 3 %, а е поскъпнало зелето 13.1 %, краставиците с 12.5 %, доматиите с 11.8%, листните зеленчуци с 10.8 %...Автомобилният бензин е поевтинял както следва: А-95Н с 13.1%, А-98Н с 10.9%, дизеловото гориво с 10.9 %. Най-много са поскъпнали услугите с 5.2%. През м. януари цените на т.н. малка потребителска кошница са поевтинели с 0.4 %, а дефлацията е 0.7 %.

II. По данни на НОИ само 7,8 % от населението получава инвалидни пенсии, а за цялата 2014 г. изплатената сума за инвалидни пенсии е била 1.3 млрд. лв., при общ разход за пенсии от 8.1 млрд. лв. или само 16 %. Цифрите опровергават ширещото се спекулативно мнение, че "инвалидите източват пенсионните фондове". Най-голямата група хора с увреждания, които получават инвалидни пенсии са с процент загубена работоспособност между 50 % и 70.99 % - 155 000 души, а със загубена работоспособност (вид и степен на увреждане) от 71 % до 90 % са 148 000 души. Останалите 145 000 пенсионери с инвалидна пенсия са със загубена работоспособност (вид и степен на увреждане) – над 90 %. Пенсия заради трудова злополука или професионално

заболяване получават 10 000 хора с увреждания, а 47 000 души получават социална пенсия за инвалидност.

От чужбина през 2013 г. са получавали пенсии 18 162 български граждани. Най-много пенсии се получават от Германия, Гърция и Испания. След приемането на България в Европейския съюз броят на пенсиите, получавани от чужбина по международни спогодби се е увеличил 3 пъти.

/ За сравнение в проекта за отчет на работата СИБ за 2014 г. редовно отчетените членове със загубена работоспособност (вид и степен на увреждане) от 50 % до 70.99 % са 6 912; от 71 % до 90 % - съответно 11 925 ; над 90 % - 18 488, включително с чужда помощ 13 462 души; без експертно решение на ТЕЛК (НЕЛК) – 2 132 души. От всичките 39 888 членове на СИБ само 853 упражняват правото си на труд по трудов договор /.

III. Преизчисляване на отпуснатата пенсия се допуска от чл. 102 ал.1 на КСО, когато пенсионер придобие осигурителен стаж от осигурителен доход след пенсионирането си. Тази възможност е доразработена в чл. 21 от Наредбата за пенсиите и се отнася за пенсиите за осигурителен стаж и възраст, пенсиите за инвалидност поради общо заболяване, трудова злополука или професионално заболяване. Преизчисляването се извършва по реда на чл. 70, съответно чл. 75 – 77 от КСО, ако това е по-благоприятно за пенсионера, като се взема средномесечният осигурителен доход, придобит след пенсионирането и се съотнася към средномесечния осигурителен доход за страната през последните 12 месеца. В този случай е необходимо да се представи от лицето документ УП-2 за периода, за който се иска преизчислението и се прилага заедно с документ УП-3. Вариантът е относително благоприятен за кандидата само при получен висок осигурителен доход за периода, посочен в заявлението за преизчисляване на пенсията.

Ако лицето, пожелае преизчисляването да стане само на основание придобит осигурителен стаж, като представя само документ УП-3. Стажът се зачита, като 1 година се умножи с коефициент 1.1. Този вариант е благоприятен при нисък осигурителен доход на лицето след пенсионирането му.

СЪЮЗЕН ЖИВОТ

I. На 19.02. 2015 г. в София се състоя представяне на Литературен алманах “Кураж”, посветен на 25-та годишнина на СИБ. Изданието включва стихове, есета, публицистика, кратки белетристични форми, хумор и карикатури, публикувани в изданията на СИБ за периода от 1991 г. до 2014 г. включително. Представянето на алманаха беше осъществено от “Артклуб “София” – структура на Столична РО на СИБ “Света София” с председател на клуба г-жа Маргарита Крачева. За литературните традиции на вестник “Кураж” и неговият приемник списание “Кураж” говориха техните главни редактори Васил Настев – поет и книгоиздател, и Петя Митева – журналист и продуцент на изданието. Художественото оформление на Алманаха е

от художника Владимир Паланков, а предпечатната подготовка – от Анета Диловска, които осигуриха качествена и естетична визуална връзка между читатели и автори. За литературните произведения и техните творци, представени в алманах “Кураж” говори неговият редактор-съставител Георги Драмбозов – поет, член на УС на Съюза на българските писатели. На представянето четеха свои произведения автори-членове на Съюза на инвалидите в България.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. Новите заместник-председатели на Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС), които бяха избрани на неговото първо заседание, проведено на 23.II.2015 г. са Кирил Домусчиев – председател на Конфедерацията на работодателите и индустриалния капитал в България (КРИБ) и Димитър Манолов – председател на Конфедерацията на труда “Подкрепа”. Заседанието на НСТС беше ръководено от неговият председател г-н Ивайло Калфин – зам.-председател на МС и министър на труда и социалната политика.

II. По повод на тиражираното в медиите изявление на д-р Петър Москов – министър на здравеопазването, относно здравната реформа, включително недостатъците в медицинската експертиза на трайната неработоспособност (види степен на увреждане) и по-точно на израза: **“ТЕЛ-комисиите ще се закрият, а лицензирани лекари със специалност и определен стаж ще освидетелстват пациентите.”**, ръководството на СИБ е изпратило до неправителствените национално-представителни организации проект за общо становище, което след обсъждане ще се изпрати до компетентните органи за включване в предстоящите промени в нормативната уредба за органите на медицинската експертиза. Поради многобройни запитвания от структури на СИБ, индивидуални членове и неорганизирани граждани за проблемите на медицинската експертиза, публикуваме заключителната част от проекта на ръководството на СИБ за общо становище и съдържащите се в него предложения:

“Предлагаме да не се омаловажават опитът и практическите резултати в работата на специалистите от ТЕЛК, а да се създадат по-добри условия за работа и допълнителна квалификация в системата на здравеопазването. Недостатъците в работата на ТЕЛК (НЕЛК) до голяма степен се дължат на неререформираното здравеопазване и социално-осигурителна система. Необходим е внимателен подход в предстоящите реформи, като на първо място се ограничи разпиляването на медицински специалисти по социалните институции (НОИ, застрахователни организации, пенсионни фондове, социални заведения и др.), предлагащи по-високо заплащане и бързо кариерно развитие. За медицинските специалисти, работещи в ТЕЛК, предлагаме да отпадне ограничението за работа по съвместителство, а самата работа да се признава за стаж по специалността при защита на медицинска специалност. С цел преодоляване на кризата в медицинската експертиза след закриването на специализираните ТЕЛК-ове, подкрепяме идеята на зам.-министъра на здравеопазването д-р Ваньо Шарков за лицензиране на ЛКК при МБАЛ и УМБАЛ за извършване на медицински експертизи по

изискванията на съответната Наредба на МЗ. По този начин ще се спести медицински ресурс и ще се съкрати времето за медицинската експертиза.

1. Наложително е териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК) да продължат работа в областните центрове под ръководството и контрола на НЕЛК в системата на Министерството на здравеопазването, като се произнасят за:

- вид и степен на увреждане за лица под 18 и над 65 годишна възраст (над възрастта за пенсиониране за осигурителен стаж и възраст);

- степен на загубена работоспособност за лица от 18 до 65 годишна възраст.

2. На работа в ТЕЛК (НЕЛК) да се завърнат доверените лекари на НОИ.

3. В съставите на ТЕЛК да се завърнат лекарите със специалности от закритите специализирани ТЕЛК-ове.

4. В съставите на общите ТЕЛК-ове да се привлекат специалисти по трудова медицина за определяне процента на загубената работоспособност и препоръката за неподходящи условия на труд, включително общите ТЕЛК-ове да се произнасят за годността на освидетелстваните (преосвидетелстваните) лица за водачи на МПС.

5. Ресурсното обезпечаване на ТЕЛК-овете да се възложи на НЕЛК чрез бюджета на МЗ и се определят пределни срокове за медицинската експертиза; да се отмени ограничението за работа по съвместителство на специалистите от ТЕЛК (НЕЛК).

6. Да се обсъди възможността ЛКК при МБАЛ и УМБАЛ да се лицензират за извършване на медицински експертизи по условията и регламента на съответната Наредба на МЗ.

Международно сътрудничество

I. На 26 февруари т.г. в ЦУ на СИБ се състоя среща на г-н Александр Ивкин –депутат в Областния съвет на Караганда – Република Казахстан, ръководител на Център за рехабилитация и социално обслужване в Караганда с експерти от ЦУ на СИБ. Гостът е на работно посещение у нас по покана на Бургаския свободен университет и се придружава от д-р Генчо Вълчев – доцент по социална педагогика в БСУ, г-жа Любов Дурченко и г-н Максим Дурченко.

На срещата бяха обсъдени практическите резултати от подписването на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания в двете страни, между които е подписан Меморандум за сътрудничество в социалната сфера. От особен интерес бяха разговорите за преференциите на индивидуално и корпоративно равнище за хората с увреждания, упражняващи правото си на труд, осигуряване на свободен достъп до пазара на труда, равнопоставеност при кандидатстване за работа и повишаване на квалификацията на работниците в специализираните предприятия (звена) за трудоустроени лица.